



Υπηρεσία Τύπου και  
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης  
**ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 10/15**

Λουξεμβούργο, 22 Ιανουαρίου 2015

Απόφαση στην υπόθεση C-463/13  
Stanley International Betting Ltd κ.λπ. κατά Ministero dell'Economia e delle  
Finanze κ.λπ.

**Το δίκαιο της Ένωσης δεν αντιτίθεται στην προκήρυξη, στην Ιταλία, νέου  
διαγωνισμού για τη σύναψη, στον τομέα των τυχερών παιγνίων, συμβάσεων  
παραχωρήσεως συντομότερης διάρκειας από τις προηγούμενες**

Στην Ιταλία, η διοργάνωση τυχερών παιγνίων, περιλαμβανομένης της συλλογής στοιχημάτων, εξαρτάται από την σύναψη συμβάσεως διοικητικής παραχωρήσεως και από τη χορήγηση αδείας της αστυνομίας. Το 1999, οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο κεφαλαιουχικές εταιρίες αποκλείσθηκαν από τους διαγωνισμούς που προκηρύχθηκαν τότε για τη σύναψη συμβάσεων παραχωρήσεως<sup>1</sup>. Το Δικαστήριο έκρινε ότι ο αποκλεισμός των εταιριών αυτών ήταν ασύμβατος προς το δίκαιο της Ένωσης<sup>2</sup>.

Προς διασφάλιση της συμμορφώσεώς της με το δίκαιο της Ένωσης, η Ιταλία μεταρρύθμισε τον τομέα των παιγνίων το 2006<sup>3</sup> και στη συνέχεια το 2012<sup>4</sup>, κατόπιν της εκδόσεως νέας αποφάσεως του Δικαστηρίου<sup>5</sup>.

Η Ανεξάρτητη Αρχή Κρατικών Μονοπωλίων (Agenzia delle Dogane e dei Monopoli di Stato) δημοσίευσε ως εκ τούτου το 2012 προκήρυξη διαγωνισμού για τη σύναψη 2 000 νέων συμβάσεων παραχωρήσεως.

Η βρετανική εταιρία Stanley International Betting καθώς και η μαλτεζική θυγατρική της Stanleybet Malta («εταιρίες Stanley») ασκούν δραστηριότητα στην Ιταλία επί δεκαπέντε περίπου έτη μέσω «κέντρων διαβίβασης δεδομένων» («ΚΔΔ») που βρίσκονται σε χώρους προσιτούς στο κοινό. Τα ΚΔΔ θέτουν στη διάθεση των παικτών την τηλεματική σύνδεση και διαβιβάζουν κάθε στοίχημα στις εταιρίες Stanley. Δεν κατέχουν σύμβαση παραχωρήσεως ούτε έχουν λάβει άδεια της αστυνομίας. Το σύστημα αυτό έχει αποτελέσει αντικείμενο πλειόνων αποφάσεων του Δικαστηρίου<sup>6</sup>.

Κρίνοντας ότι αποκλείσθηκαν από τους προηγούμενους διαγωνισμούς που προκηρύχθηκαν το 1999 και το 2006, οι εταιρίες Stanley ζήτησαν την ακύρωση του διαγωνισμού του 2012 και την προκήρυξη νέου διαγωνισμού. Επέκριναν τη διάρκεια των νέων συμβάσεων παραχωρήσεως (40 μηνών), σαφώς συντομότερη από τη διάρκεια των προηγούμενων συμβάσεων παραχωρήσεως (μεταξύ εννέα και δώδεκα ετών), καθώς και τον αποκλειστικό χαρακτήρα της δραστηριότητας εμπορίας των προϊόντων των παιγνίων και την απαγόρευση της μεταβίβασης των παραχωρήσεων. Δεδομένου ότι οι περιοριστικοί όροι αυτοί δεν τους επιτρέπουν να μετάσχουν

<sup>1</sup> Οι διαγωνισμοί αυτοί σκοπούσαν στη σύναψη σημαντικού αριθμού συμβάσεων παραχωρήσεως για τα στοιχήματα επί αθλητικών και ιππικών αγώνων.

<sup>2</sup> Βλ., ειδικότερα, απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Μαρτίου 2007, Placanica κ.λπ., [C-338/04 κ.λπ.](#) (βλ., επίσης, το ανακοινωθέν Τύπου αριθ. [20/07](#)).

<sup>3</sup> Νομοθετικό διάταγμα 223, καλούμενο «Bersani», της 4ης Ιουλίου 2006, το οποίο μετατράπηκε στον νόμο 248, της 4ης Αυγούστου 2006 (GURI αριθ. 18, της 11ης Αυγούστου 2006).

<sup>4</sup> Νομοθετικό διάταγμα 16 της 2ας Μαρτίου 2012 (GURI αριθ. 52, της 2ας Μαρτίου 2012, σ. 1), το οποίο μετατράπηκε, κατόπιν τροποποιήσεων, στον νόμο 44 της 26ης Απριλίου 2012 (GURI αριθ. 99, της 28ης Απριλίου 2012).

<sup>5</sup> Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Φεβρουαρίου 2012, Costa και Cifone, [C-72/10 κ.λπ.](#) (βλ., επίσης, το ανακοινωθέν Τύπου αριθ. [12/12](#)).

<sup>6</sup> Στην απόφαση Placanica (βλ. υποσημείωση 2) το Δικαστήριο έκρινε αντίθετες προς το δίκαιο της Ένωσης τις ποινικές κυρώσεις τις οποίες προέβλεπε το ιταλικό δίκαιο σε περίπτωση συλλογής στοιχημάτων από ενδιαμέσους ενεργούντες για λογαριασμό αλλοδαπών εταιριών.

λυσιτελώς στον διαγωνισμό, λαμβανομένων υπόψη των κυρώσεων που συνεπάγονται οι λόγοι ανακλήσεως και αναστολής της παραχωρήσεως καθώς και εκπτώσεως από αυτήν (κατάπτωση της εγγυήσεως και δωρεάν εκχώρηση της χρήσεως των υλικών και αϋλων αγαθών).

Επιληφθέν σε τελευταίο βαθμό, το Consiglio di Stato (Συμβούλιο της Επικρατείας, Ιταλία) ερωτά το Δικαστήριο αν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται σε εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει την προκήρυξη νέου διαγωνισμού για τη σύναψη συμβάσεων παραχωρήσεως συντομότερης διάρκειας από τις προηγούμενες συναφθείσες, λόγω αναδιοργανώσεως του συστήματος μέσω συγχρονισμού της λήξεως των συμβάσεων παραχωρήσεως.

Στη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο διαπιστώνει κατ' αρχάς ότι τόσο η ανάκληση και η αναδιανομή των παλαιών παραχωρήσεων όσο και η προκήρυξη νέου διαγωνισμού για την σύναψη επαρκούς αριθμού νέων συμβάσεων παραχωρήσεως θα μπορούσαν να αποτελούν πρόσφορες λύσεις για τη θεραπεία του παρανόμου αποκλεισμού ορισμένων επιχειρηματιών. Στον μη εναρμονισμένο τομέα των τυχερών παιγνίων, οι εθνικές αρχές δύνανται, βάσει του περιθωρίου τους εκτιμήσεως, να επιλέξουν τη μεν ή τη δε από τις λύσεις αυτές.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι οι παλαιοί παραχωρησιούχοι τυγχάνουν αδικαιολόγητου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, καθόσον είχαν τη δυνατότητα να αρχίσουν τη δραστηριότητά τους έτη πριν τους παρανόμως αποκλεισθέντες επιχειρηματίες· πάντως, οι παλαιοί αυτοί παραχωρησιούχοι δεν λαμβάνουν «πρόσθετα» ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, δεδομένου ότι οι επίμαχες διατάξεις έχουν εφαρμογή και ως προς αυτούς. Επιπλέον, οι εταιρίες Stanley δεν μπορούν πραγματικά να χαρακτηρισθούν ως «νεοεισερχόμενες στην αγορά», δεδομένου ότι, ακόμη και χωρίς σύμβαση παραχωρήσεως ή άδεια, δραστηριοποιούνται στην Ιταλία εδώ και δεκαπέντε περίπου έτη. Εξάλλου, ακόμη και αν οι νέες συμβάσεις παραχωρήσεως έχουν συντομότερη διάρκεια, είναι λιγότερο επαχθείς και λιγότερο οικονομικώς δεσμευτικές.

**Το Δικαστήριο συνάγει εντεύθεν ότι η ιταλική κανονιστική ρύθμιση είναι σύμφωνη με τις αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της αποτελεσματικότητας.**

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι οι περιορισμοί της δραστηριότητας των τυχερών παιγνίων μπορούν να δικαιολογηθούν από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος (προστασίας των καταναλωτών ή αποτροπής της απάτης και της παροτρύνσεως των πολιτών σε υπερβολική δαπάνη συνδεδεμένη με τα τυχερά παίγνια), καθώς και από τον σκοπό της καταπολεμήσεως της εγκληματικότητας. Εξάλλου, τα τυχερά παίγνια περιλαμβάνονται μεταξύ των τομέων στους οποίους υπάρχουν σημαντικές διαφορές ηθικής, θρησκευτικής και πολιτιστικής φύσεως μεταξύ των κρατών μελών. Ελλείψει εναρμονίσεως σε επίπεδο Ένωσης, κάθε κράτος μέλος δύναται, σύμφωνα με τη δική του κλίμακα αξιών, να καθορίσει τους σκοπούς τους οποίους επιδιώκει και να εκτιμήσει ποιες απαιτήσεις συνεπάγεται η προστασία των συμφερόντων αυτών.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει ως εκ τούτου ότι, στο ειδικό αυτό πλαίσιο, η αναδιοργάνωση του συστήματος των συμβάσεων παραχωρήσεως μέσω συγχρονισμού της λήξεώς τους είναι δυνατόν να συντελεί στη συνεπή επιδίωξη των θεμιτών σκοπών της μειώσεως των ευκαιριών για παίγνια ή της καταπολεμήσεως της συναφούς προς τα παίγνια αυτά εγκληματικότητας και δεν βαίνει πέραν το αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη των σκοπών αυτών.

Αν προκύψει ότι, στο μέλλον, οι ιταλικές αρχές επιθυμούν να μειώσουν τον αριθμό των συναπτομένων συμβάσεων παραχωρήσεως ή να ασκούν αυστηρότερο έλεγχο επί των δραστηριοτήτων στον τομέα των τυχερών παιγνίων, τα μέτρα αυτά θα διευκολυνθούν στην περίπτωση που όλες οι συμβάσεις παραχωρήσεως συνάπτονται για την ίδια διάρκεια και λήγουν ταυτοχρόνως.

**Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν αντιτίθεται στην εκ μέρους της Ιταλίας προκήρυξη, προκειμένου να συγχρονίσει τη λήξη των διαφόρων συμβάσεων παραχωρήσεως, νέου διαγωνισμού για τη σύναψη συμβάσεων παραχωρήσεως συντομότερης διάρκειας από τις προηγούμενες.**

---

**ΥΠΟΜΝΗΣΗ:** Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

---

*Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.*

*Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της*

*Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582*